

VRŠOVICE leží zhruba čtyři kilometry od Loun. První písemná zmínka pochází z roku 1268, kdy král Přemysl Otakar II. vyměnil obec s pražským biskupem.

Vršovice mají katastrální výměru 544 hektarů a 271 obyvatel, z toho 137 v produktivním věku, průměrný věk je 43 let.

Obec má vodovod. Starostou obce byl loni na podzim zvolen Miloslav Růžička. Právě toto příjmení je prý ve Vršovicích nejčastější.

Za návštěvu stojí přírodní rezervace Velký vrch, kde se nacházejí vzácné druhy hub. Hřib satan tu mají i v obecním znaku. Turisty by zajímal i zámek, avšak tone v rozvalinách a věž zámku byla snesena na zem.

Setkání ve vršovických uličkách

Už je to dávno, co na zámek přšely kytice

Procházím vršovickými uličkami. Na plakátovací ploše u autobusové zastávky visí parte – paní Růžena Kuprová zemřela náhle a nečekaně. Obyvatelé probírají, kdo ji kde naposledy zastihl a litují jejího odchodu.

Na procházku se vypravil pět-aosmdesátiletý rodák Oldřich Růžička, který dělal v Lounech ekonoma. Rád by si popovídal, ale ztratilo se mu naslouchátko, tak na sebe křičíme. „Jen pohleďte, jak to tady zkrásnělo,“ povídá s hrdostí. Miluje řeku. „Řeka, to byl celý náš život,“ vzpomíná pan Růžička.

„Ve Vršovicích se žije hezky,“

tvrdí Věra Ondříčková, která vede pravnuka Adámka. Hlídá chlapečka každý den kromě středy, kdy má v Černčicích sněm žen, zvaný babinec. S dětmi vyšla ven také mladá maminka Jana Brandtlová. Čtyřletá dvojčata Aleš a Sára bydlí ve Vršovicích teprve měsíc, ale náramně jim tu svědčí. „Líbí se nám tu, děti se mohou rozeběhnout po zahradě,

na dvoře. Chodíme podél řeky, do bažantnice, taky do Černčic,“ říká paní Brandtlová. Pochází z Mělníka a pracovala v Praze ve zdravotnictví.

K mostu se blíží obrovský bílý pes, příslušník plemene středoaasijský pastevecký. Ten obcí se svojí paní Eliškou Šnajdrovou pouze prochází – v rámci pravidelných obchůzek. Dozvídám se, že ten obrovitý halama je teprve štěňátko, těžké šedesát kilogramů. „Chodíme tudy na kopce a taky na cvičák. Můj Šerchán má dobrou povahu,“ přibližuje kvality štěněcího hromotluka slečna majitelka.

Ale to už potkávám vršovickou rodačku, usměvavou důchodkyni Jitku Růžičkovou. Za války byla nasazena na Kladně v Poldovce, později s manželem bydleli v Žatci, ale když její tatínek ovdověl, vrátili se. Pracovala dlouhá léta v Triole, jezdila do práce na ranní na šestou. Teď užívá penze. „Mám to tu moc ráda. Co mi vadí? Otřesný stav zámku! Vždyť já pamatuji, když tam ještě žili lidé. Bydlela tam také Maruška Fickertová a ta měla známost s letcem. To vám byla taková nádhra, když nad obcí zakroužilo to jeho letadlo a dolů na nádvoří se pokaždé snesla veliká kytice!“

Alešek a Sára na odpolední procházce.

Na zdraví, co se nedá ukrást

Jak jsem se nevinně přichomýtl k velkolepé oslavě

jednou jsme měli vodu na dvoře. V ulici ale bývá. Nejčastěji se však doširoka rozleje po lukách.“

Paní Brožová je aktivní členkou Českého červeného kříže. Ženy se pravidelně scházejí. Jejich přičiněním vznikly stovky háčkovaných deček a jiných výrobků. „Ke starému nábytku se to hodilo, mladí o dečky nestojí,“ zvažuje paní se šicím strojem za zády. „Nyní připravujeme výstavu hraček. Panenky už máme, ještě je pěkně obléknout.“

Přichází Jaroslava Procházková. Podepisuje přání ke kulatinám předsedkyně ČČK Anny

Vojtěchové, nachystaly dárkový koš a další pozornosti. Prý musím událost zdokumentovat. Když občané vidí naši delegaci, přidávají se – například Lenka Princílková z komise při obecním úřadu, také dva šarmantní mužové: Václav Štafl v apartním slamáčku a inženýr Jaroslav Blažek, který třímá listinu s komunistickými třešničkami. Oslavenkyně vyběhá s pejskem v náručí a nadšeně přijímá gratulace. „Tady máš Aničko pro potěchu těla (lahvinku), a tady pro potěchu duše (letecký pohled na Vršovice). A hlavně

abys byla pořád plná energie a optimismu!“ - Po absolvování gratulací se hromadně připijí na zdraví. „Zdraví je nejdůležitější, ostatní věci se dají koupit nebo ukrást,“ směje se paní Vojtěchová.

Pohostinná paní obětavě navařila velký hrnec guláše, stůl se prohýbá pod vybranými lahůdkami a pečlivě nazdobení chlebičky. Stále přicházejí další a další gratulanti, až už v místnostce není k hnutí, všichni radostně hlalolí, že je tu celý výbor vršovického ČČK a já spěšně mizím.

Potřebujete snad interiér na klíč?

Ve Vršovicích vyrábějí postele a lustry nejen pro Francii

Tomanův statek patřil ve Vršovicích k nejvýznamnějším. Po roce 1948 byli režimu nepohodlní majitelé opatřeni nálepkou kulaci a nemilosrdně vystěhováni. Po listopadu 1989 byl zcela zdevastovaný zemědělský areál rodině majitelů vrácen. Opět let později ho koupila firma Felux a v rádech desítek milionů zchátralé objekty zrekonstruovala. Stodoly, chlévy a sýpky se proměnily.

Procházíme skladem materiálu, přípravnou, kde jsou pečlivě uloženy šablony, a dále asi sedmero dílnami, expedicí. „Jsme schopni zajistit realizaci od návrhu po hotový výrobek,“ říká spolumajitel firmy Felux Vladimír Hubička.

Zpočátku Felux vyráběl drobné dekorativní předměty. Kvalitní provedení výrobků si však záhy získalo důvěru i těch nejnáročnějších zákazníků, například belgické dekoratérky Marie Borensteinové. Dobré jméno se šířilo a objem výroby rostl. Nyní

vršovická firma spolupracuje se špičkovými designéry, stala se předním dodavatelem kovového nábytku, svítidel a svícňů, ale i celých interiérů.

Prvním interiérem, který Felux zařizoval kompletně, bylo Le Caffé Colonial v Praze, zatím poslední zakázkou pizzerie v Tróji a kavárna Phenix naproti Karlovu mostu v Praze. Padají zvucná jména předních designérů, kteří s firmou spolupracují. Snad za všechny mluví znovuzrozený lovecký zámček Mcely poblíž

Benátek nad Jizerou, kde doslova z rozvalin se proměnil v luxusní hotel, který na základě návrhů předního českého designéra Oty Bláhy kompletně vybavila právě firma Felux z Vršovic.

Je sobota, ale tady se stále pilně pracuje. V dílně, kde je materiál ohýbán za studena, právě vyrábí konstrukce kovových stolů Stanislav Kolomiyets. O místnost dál mi podnikatel ukazuje rozměrný lustr o průměru více než tři metry, s kovanými dubovými listy. „Ve slavnárnách právě odlévají doplněk lustru – bronzové žaluzie. Je to objednávková do rezidence Doubek u Říčan. Srozměrnými lustry máme zkušenosti. Pro městské lázně v Hamburku jsme vyráběli lustry o průměru 3,6 m, transport byl složitý,“ líčí Vladimír Hubička, původním povoláním elektrotechnik.

Kovářna. V centru místnosti sálá klasická výheň a u bucharu se činí Václav Valda z Loun. „Některý materiál za studena zkrátka neohnete,“ podotýká pan Hubička, když si fotím pana Valdu. Firma zaměstnává tři kováře a když přicházejí zahraniční zákazníci, sobrovským nadšením přihlížejí kovářské práci a jejich ohňové show.

V expedici má napilno Marie Štěpničková. „Pracuji ve firmě už sedmý rok. Je to skvělé, sednu doma na kolo a hned jsem v práci,“ libuje si místní obyvatelka. Míjím zástupy svícňů a dalších dekorativních předmětů, taky mlčenlivé zástupy efektně tvaro-

vaných židlí, pečlivě obalených papírem. Tato zásilka poputuje do Francie.

Vystupujeme s Vladimírem Hubičkou po schůdkách na půdu jedné z rekonstruovaných stodol. Před námi se otevírají předváděcí prostory – různé zařízené interiéry. Takový katalog na živo. Vždycky jsem si myslela, že kov je studený. Ale není to pravda. Tají v sobě oheň, při kterém byl opracován. Židle čalouněním získávají noblesní hřejivý ráz, stejně kovové postele. „Nabízíme na čtyřicet modelů postelí, Francouzi nejžádanější je jednoduchá elegantní postel typu Bonnieux. Mezi našimi zákazníky jsou také Řekové, Skandinávci, Američané.“

Vidím majestátní složité lustry v kombinaci kov a sklo, taky speciální lampy, kdy napřed vzniká kovová konstrukce, do níž je pak čeští skláři umně vefukují sklo v barvě čiré, modré, růžové, lucerny na pergoly, zahradní svítidla s motýly, celý vzorník kovových židlí.

„Tato práce mi přináší vnitřní radost a uspokojení,“ říká podnikatel, který se osobně podílel na návrzích mnoha typů výrobků.

Vršovice má rád. Miluje velkolepé panorama zdejších sopečných vrchů, stejně jako fenomén řeky. Také jeho mrzí neutěšený stav vršovického zámku. Už proto, že by ruinu dokázal proměnit v luxusní sídlo, jakým je nyní lovecký zámček ze 17. století v obci Mcely.

Starosta Miloslav Růžička ukazuje, jak vypadal křížek u starého hřbitova.

Trápí nás zámek a střelnice

Vršovičtí mají ustanoveného obecního čerta i anděla, Mikuláš se střídá

Vršovičtí si loni zvolili starostou Miloslava Růžičku a místostarostkou Pavlínou Adamovou. Když jsem požádala o rozhovor, na obecní úřad se ochotně dostavili oba.

■ **Co se podle vás podařilo v novodobé historii obce?**

„Předchozímu starostovi Tomáši Keplovi se povedlo zlepšit kulturní život. Snažíme se na jeho práci navázat. Podporujeme činnost Českého červeného kříže, který vzorně vede Anna Vojtěchová, ale i hasiče, kteří reprezentují obec na soutěžích, nebo myslivce, co se nyní pokoušejí znovu vysadit do okolní přírody koroptve, v neposlední řadě také sportovce, ženy tu pravidelně cvičí.“

■ **A co se moc nedaří?**

„Záchrana zámku. Majitelem je Miroslav Trejbal z Mostu, pusou plnou plánů, ale realizace už léta vázne. Snažíme se tedy alespoň o opravu drobných pamětihodností. Chceme dát do pořádku křížek u starého hřbitova, ze kterého zbyl jen podstavec. Navázali jsme spolupráci s akademickou výtvarnicí Magdalénou Mezlovou z Chožova, tak se to snad podaří. Také nás trápí vojenská střelnice. Armáda provedla nepovolený zásah do chráněné louky a střelba se rozléhá po celé vsi. Také tam není vyřešen svod vody, takže se po přívalem dešti řítí voda až na náves a podmáčí domky. Večer na střelnici svítí šest halogenových svítidel – a obyvatelé přilehlých nemovitostí mají světlo jako ve dne.“

■ **Jaké akce se konají během roku?**

„Začátkem roku je to maškarní zábava pro děti, v dubnu pálení čarodějnic, v červnu dětské dny, které s obecním úřadem pořádají hasiči. Děti se mohou vyřádit v pění. Pěna jde pěkně špatně vyprat, tak děti svlékáme nebo mají sebou náhradní oblečení. Na svatého Vavřince tu máme pouťovou zábavu, také pořádáme Mikuláše – paní místostarostka chodí za anděla, Mikuláš se střídá, ale čerta jsme měli skoro profesionálního - pana Snopka. Nyní tuto funkci zastává Marcel Huter. Na konci roku je oblíbené rozsvícení stromčku a posezení při svíčkách. Máme

se kde scházet, jsou tu dva sály a ještě zasedací místnost. Teď sníme o plese vróbach, ale trochu se bojíme, abychom tam nebyli takto oblečení jen sami dva. Moc rádi bychom uspořádali výstavu historických fotografií, které by zapůjčili občané.“

■ **Jaké zde působí firmy?**

„Největší je firma Felux, která se zabývá kovovýrobou. Podnikatel Josef Bláha je specializován na zemní práce. Vodní elektrárnu na konci obce vlastní pan Jirásek. Ivana Brožová se věnuje zemědělství. Bohužel nás opustí kameník Zdeněk Buk. Rád by stavěl, ale obec nemá parcely, takže nám odejde na Hřiškov. Měla by tu být i firma na reklamní potisky a výrobu reklamních předmětů. Zásobování zajišťuje podbořanská Jednota a máme i obecní hostinec – s posezením pod pergolou, kuželníkem a krbem.“

■ **Jak je to s dopravou?**

„Jezdí k nám městská hromadná doprava, na kterou doplácíme asi 10 000 korun měsíčně, obslužnost je solidní.“

■ **Jaké investiční akce chystáte?**

„Obyvatelé si přejí opravit komunikace. Mají pravdu, chodníky a silnice mnohde vypadají strašně, ale byly by to vyhozené peníze. Brzy nás čeká velké kopání při budování kanalizace. Dotační titul (akce přijde na 20 milionů) se snažíme získat už léta, ale nyní to konečně začíná vypadat slibně – že bychom vystavěli kanalizaci společně s Chožovem. Doufáme, že v roce 2008 záměr realizujeme.“

■ **Co nabízejí turistům?**

„Máme tu vodácké tábořiště, takový pěkný plácek u řeky, který pravidelně sečeme. Ale časem bychom tam rádi zavedli elektrinu, pitnou vodu, toalety. A těšíme se, až tudy povede cyklotrasa. Rádi bychom od pozemkového fondu získali starou silážní jámu, kde je nyní rumiště, a udělali tam odpočívadlo pro cyklisty.“

Rád by podnikal... V budově bývalého obchodu se cosi děje, dveře jsou otevřeny. Ťukám. Záclonu poodhrnuje mladík ve žlutém tričku, Jan Lopour z firmy Zoomprint. „Zabýváme se výrobou

reklamních předmětů. Rád bych tu měl sídlo firmy, ale obec se zdráhá objekt prodat, což mne mrzí a brzdí. Přistavěl bych si byt, zaměstnal lidi. Ale pokud jsem jen vpronájmu, tak by investice do rekonstrukce byla nejistá. A tak tu je zatím sklad. Ale bydlel bych tu moc rád. Vršovice jsou příjemná poklidná vesnice,“ přibližuje plány podnikatel. Pokud mu koupě vyjde, chce zaměstnat ze začátku minimálně tři, v budoucnu až patnáct lidí.